

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Nina Vascan

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Doni împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a restanței pentru indemnizația de concediu, a penalității și a cheltuielilor pentru asistența juridică,

împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”,

c o n s t a t ă :

La 03 decembrie 2018, Marcel Doni a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a restanței pentru indemnizația de concediu, a penalității și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Marcel Doni a solicitat încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”, a salariului pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 11 iunie 2018 – 04 noiembrie 2018 în sumă de 35380,08 lei, a indemnizației de concediu nefolosit pentru 33 zile în sumă de 2241,03 lei, a penalității în sumă de 8577,77 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 1500 lei.

Prin hotărârea din 08 februarie 2019 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, acțiunea înaintată de Marcel Doni s-a admis.

S-a dispus încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” în beneficiul lui Marcel Doni, a salariului pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 11 iunie 2018 – 04 noiembrie 2018 în sumă de 35380,08 lei.

S-a dispus încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” în beneficiul lui Marcel Doni, a restanței pentru indemnizația de concediu nefolosit în sumă de 2241,03 lei.

S-a dispus încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” în beneficiul lui Marcel Doni, a compensației de întârziere în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii în sumă de 8577,7 lei.

S-a dispus încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” în beneficiul lui Marcel Doni, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 1500 lei.

S-a dispus încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” în beneficiul statului, a taxei de stat în sumă de 1385,96 lei.

La 14 februarie 2019, ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 08 februarie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea lui Marcel Doni să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea 12 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 1039,47 de lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”, din motivul că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile dispuse prin încheierea din 12 aprilie 2019. Totodată, s-a restituit apelantei taxa de stat achitată, în temeiul art. 89 alin. (1), lit. g) din Codul de procedură civilă.

La 27 mai 2019, ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” a declarat recurs împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, deoarece a depus cererea de apel prealabilă în termen, a achitat taxa de stat, iar neînlăturarea neajunsurilor nu prezintă temei de restituire a apelului.

Mai mult, recurenta a menționat că prin restituirea cererii de apel, i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 20 mai 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat recurentei copia încheierii din 14 mai 2019 (f.d. 134), însă date despre recepționarea încheierii, nu sunt la materialele cauzei.

Astfel, recursul din 27 mai 2019 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 03 decembrie 2018, Marcel Doni a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a restanței pentru indemnizația de concediu, a penalității și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 08 februarie 2019, a admis acțiunea înaintată de Marcel Doni (f.d. 102, 107-115).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 februarie 2019, ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (f.d. 105-106).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea 12 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 1039,47 de lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 122-124).

Potrivit scrisorii de însoțire se confirmă faptul că instanța de apel a expedit în adresa recurenteii copia încheierii din 12 aprilie 2019 (f.d. 125), fiind recepționată de către aceasta, la 24 aprilie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 126).

Suplimentar, instanța de recurs menționează că la 13 mai 2019, recurenta a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat (f.d. 127-128).

Ulterior, prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”, din motivul că apelanta nu a înlăturat în termen neajunsurile dispuse prin încheierea din 12 aprilie 2019. Totodată, s-a restituit apelantei taxa de stat achitată, în temeiul art. 89 alin. (1), lit. g) din Codul de procedură civilă (f.d. 129-133).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței dispuse prin încheierea din 12 aprilie 2019, referitor la prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că recurenta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Colegiul, menționează că afirmația recurente-apelante despre faptul că cererea de apel nemotivată a fost depusă în termen, iar neînlăturarea neajunsurilor nu prezintă teme de restituire a cererii de apel, nu are suport juridic, deoarece obligația de a motiva cererea de apel este pusă pe seama apelantului, iar cuprinsul cererii de apel este prevăzut în art. 365 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Mai mult, instanța de recurs relevă că încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de recurentă la 24 aprilie 2019, respectiv aceasta urma în termen de 10 zile să prezinte instanței de apel apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, fiind atenționată despre restituirea cererii de apel, în caz de neînlăturare a neajusurilor.

Astfel, în cazul în care instanța de apel a stabilit termenul de 10 zile în care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă până în ultima zi a termenului indicat în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar menționează că potrivit hotărârii de Guvern nr. 1163 din 28 noiembrie 2018 cu privire la transferul unor zile de odihnă în anul 2019, zilele de 30 aprilie, 10 mai și 26 august 2019 au fost declarate zile libere, precum și zilele oficial nelucrătoare de 29 aprilie, 01 mai și 06 mai 2019. Astfel, luând în considerare zilele de odihnă menționate, ultima zi în care recurenta urma să depună apelului motivat și taxa de stat a fost 07 mai 2019.

Prin urmare, achitând taxa de stat la 24 aprilie 2019 (f.d. 128) și depunând-o împreună cu cererea de apel motivată, la 13 mai 2019, ÎS „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” nu a îndeplinit indicațiile stabilite în încheiere, adică nu a prezentat instanței de apel actele solicitate, înainte de a expira termenul acordat.

Totodată, instanța de recurs decelează că lipsa unor acțiuni din partea recurente de la 24 aprilie 2019 și până la 13 mai 2019, demonstrează faptul că nu a depus suficientă

diligență pentru a prezenta cererea de apel în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni”

Se menține încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marcel Doni împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactică Experimentală Criuleni” cu privire la

încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, a restanței pentru indemnizația de concediu, a penalității și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan